

Сістэма ўнутранага кантролю

У адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства ў ЗАТ «ГК Банк» (далей - Банк) арганізавана сістэма ўнутранага кантролю, якая забяспечвае належны ўзровень фінансавай надзейнасці і інфармацыйнай бяспекі, які адпавядае характару і аб'ёмам ажыццяўляемых банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак), іншай дзейнасці.

Унутраны кантроль - гэта працэс, які ажыццяўляецца Банкам у мэтах забеспячэння ўпарадкаванага і эфектыўнага ажыццяўлення дзейнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства і лакальных прававых актаў Банка.

Сістэма ўнутранага кантролю Банка ўяўляе сабой сукупнасць унутранага кантролю, унутранага аўдыту, арганізацыйнай структуры, лакальных прававых актаў Банка, якія вызначаюць стратэгію, палітыку, методыкі і працэдуры ўнутранага кантролю, а таксама паўнамоцтвы і адказнасці органаў кіравання Банка і службовых асоб Банка.

Асноўнымі мэтамі сістэмы ўнутранага кантролю з'яўляюцца:

эфектыўнасць і рэзультатыўнасць фінансава-гаспадарчай дзейнасці пры ажыццяўленні банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак), іншай дзейнасці, эфектыўнасць кіравання рызыкамі, актывамі і пасівамі, уключаючы забеспячэнне захаванасці актываў;

дакладнасць, паўната, аб'ектыўнасць і своєчасовасць складання і прадстаўлення бухгалтарскай (фінансавай), статыстычнай, кіраўніцкай і іншай справаздачнасці (для знешніх і ўнутраных карыстальнікаў), а таксама інфармацыйная бяспека;

выкананне патрабаванняў нарматыўных прававых актаў Рэспублікі Беларусь, лакальных прававых актаў Банка;

выключэнне ўцягвання Банка ў фінансавыя аперацыі, якія маюць незаконны характар, у тым ліку прадухіленне і выяўленне фінансавых аперацый, звязаных з легалізацыяй даходаў, атрыманых злачынным шляхам, фінансаваннем тэрарыстычнай дзейнасці і фінансаваннем распаўсюджвання зброі масавага паражэння, а таксама своєчасовае прадстаўленне ў адпаведнасці з заканадаўствам звестак у дзяржаўныя органы.

Дасягненне мэт сістэмы ўнутранага кантролю ажыццяўляецца Банкам з дапамогай рэалізацыі наступных асноўных задач:

фарміраванне аптымальнай арганізацыйнай структуры, скарачэнне лішніх і неэфектыўных звёнаў кіравання;

стварэнне эфектыўнай сістэмы размеркавання паўнамоцтваў, адказнасці, падсправаздачнасці і падпарадкаванасці;

стварэнне эфектыўнай сістэмы кіравання рызыкамі;

арганізацыя пастаяннага маніторынгу фінансавага стану Банка, яго надзейнасці і ліквіднасці;

арганізацыя дзейснага маніторынгу фінансавых аперацый, якія падлягаюць асабліваму кантролю;

забеспячэнне бяспекі і актуальнасці інфармацыйных сістэм, а таксама захаванасці актываў Банка;

забеспячэнне якаснага дакументавання і адлюстравання ва ўліку і справаздачнасці ажыццяўляемых аперацый і здзелак;

фарміраванне сістэмы ўнутранай кіраўніцкай справаздачнасці, арганізацыя сістэмы інфармавання акцыянераў, Савета Дырэктараў Банка і Праўлення Банка.

Сістэма ўнутранага кантролю ў Банку арганізуецца ў адпаведнасці з наступнымі прынцыпамі:

прынцып адпаведнасці - сістэма ўнутранага кантролю арганізуецца адэкватна характару і аб'ёму ажыццяўляемых Банкам банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак), іншай дзейнасці з улікам складанасці яго арганізацыйнай структуры;

прынцып дыверсіфікацыі і адаптацыі - выкарыстанне розных працэдур унутранага кантролю ў залежнасці ад аб'екта ўнутранага кантролю, бягучай неабходнасці і комплекснасці пастаўленых задач, пастаянны маніторынг і адаптацыя пад выканання Банкам задачы і маштабы дзейнасці сістэмы ўнутранага кантролю ў цэлым;

прынцып комплекснага падыходу - уцягванне ўсіх работнікаў Банка ў працэс ажыццяўлення ўнутранага кантролю, пастаянны ўдзел органаў кіравання Банка ў арганізацыі і функцыянаванні сістэмы ўнутранага кантролю;

прынцып усёабдымнасці - поўны ахоп унутраным кантролем усіх напрамкаў дзейнасці Банка, працэсаў і працэдур;

прынцып устойлівасці і бесперапыннасці - пастаяннае функцыянаванне сістэмы ўнутранага кантролю і бесперапыннасць ажыццяўлення працэдур унутранага кантролю на ўсіх напрамках дзейнасці Банка;

прынцып незалежнасці - дакладнае размеркаванне паўнамоцтваў па ажыццяўленні банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і ўнутранага кантролю, а таксама адказнасці паміж органамі кіравання Банка, падраздзяленнямі і работнікамі ўсіх узроўняў такім чынам, каб выключыць узнікненне канфлікту інтарэсаў, здзяйсненне злачынстваў і ажыццяўленне супрацьпраўных дзеянняў пры здзяйсненні такіх аперацый (здзелак);

прынцып адказнасці - кожны суб'ект унутранага кантролю за неналежнае выкананне кантрольных функцый нясе адказнасць, якая замацоўваецца ў лакальных прававых актах Банка;

прынцып інфармацыйнай дастатковасці – кожны суб'ект унутранага кантролю мае доступ да інфармацыі ў аб'ёме, дастатковым для выканання службовых абавязкаў і прыняцця рашэнняў у рамках, прадугледжаных лакальнымі прававымі актамі, і абмежаваны ў доступе да інфармацыі, якая не адносіцца да яго функцый.

Сістэма ўнутранага кантролю Банка арганізуецца па наступных напрамках:

кантраляванне дасягнення пастаўленых стратэгічных мэт;

кантраляванне забеспячэння эфектыўнасці і рэзультатыўнасці фінансавай і гаспадарчай дзейнасці Банка пры ажыццяўленні банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак);

кантраляванне эфектыўнасці кіравання актывамі і пасівамі;

кантраляванне захаванасці актываў і ўкладанняў Банка;

кантраляванне дакладнасці, паўнаты, аб'ектыўнасці і своєчасовасці вядзення бухгалтарскага ўліку, складання і прадстаўлення бухгалтарскай (фінансавай), прудэнцыйнай і іншай справаздачнасці (для знешніх і ўнутраных карыстальнікаў);

кантраляванне размеркавання паўнамоцтваў і адказнасці;

кантраляванне выканання Банкам і яго работнікамі патрабаванняў заканадаўства, лакальных прававых актаў Банка;

унутраны кантроль за арганізацыяй работы па прадухіленні легалізацыі даходаў, атрыманых злучным шляхам, фінансавання тэарыстычнай дзейнасці і фінансавання распаўсюджвання зброі масавага паражэння;

кантраляванне эфектыўнасці сістэмы кіравання рызыкамі;

кантраляванне дзейнасці інфармацыйных сістэм, кіравання інфармацыйнымі патокамі (атрыманнем і перадачай інфармацыі), гарантаванне інфармацыйнай бяспекі;

кантраляванне працы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб;

кантраляванне выканання заканадаўства аб банкаўскай, камерцыйнай і іншай ахоўнай законам тайны і патрабаванняў Нацыянальнага банка да раскрыцця інфармацыі;

кантраляванне выключэння канфлікту інтарэсаў у дзейнасці Банка.

Савет Дырэктараў Банка забяспечвае арганізацыю сістэмы ўнутранага кантролю, выключэнне канфлікту інтарэсаў і ўмоў яго ўзнікнення ў працэсе ажыццяўлення ўнутранага кантролю.

Праўленне Банка арганізуе сістэму ўнутранага кантролю і забяспечвае дасягненне Банкам мэт і выкананне задач, устаноўленых Саветам Дырэктараў Банка ў гэтай галіне. Праўленне Банка зацвярджае лакальныя прававыя акты, якія рэгламентуюць палітыку, методыкі і працэдуры ажыццяўлення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і іх кантралявання, устанаўлення лімітаў і іншых абмежаванняў, а таксама парадак прыняцця рашэнняў, узаемадзеяння падраздзяленняў Банка, размеркавання і дэлегавання паўнамоцтваў у працэсе ажыццяўлення аперацый (здзелак), кіравання рызыкамі, унутранага кантролю і забяспечваючых недапушчэнне ўцягвання Банка ў фінансавыя аперацыі, якія маюць незаконны характар, забяспечвае іх эфектыўнае прымяненне на практыцы. Праўленне Банка таксама ажыццяўляе кантроль за ўзроўнем аперацыйнай і рэпутацыйнай рызык, дае ацэнку эфектыўнасці функцыянавання сістэмы кіравання рызыкамі і прымае адпаведныя кіраўнічыя рашэнні па мінімізацыі (абмежаванні) рызык, разглядае кіраўнічую справаздачнасць, якая змяшчае вынікі і матэрыялы перыядычных адзнак эфектыўнасці сістэмы ўнутранага кантролю Банка, яго асобных напрамкаў і відаў.

Усе работнікі Банка пры выкананні сваіх службовых абавязкаў:

забяспечваюць правільнасць адлюстравання банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) ва ўліку, бухгалтарскай (фінансавай), прудэнцыйнай і іншай справаздачнасці, кіраўніцкай і іншай інфармацыі;

ажыццяўляюць кантраляванне правільнасці і законнасці праводзімых аперацый шляхам маніторынгу іх адпаведнасці заканадаўству, нарматыўным прававым актам Нацыянальнага банка і лакальным прававым актам Банка;

інфармуюць непасрэднага кіраўніка, кіраўніка падраздзялення ўнутранага кантролю, Старшыні Праўлення Банка, яго намеснікаў, аб выяўленні фактаў парушэння заканадаўства, лакальных прававых актаў і памылках, якія могуць пацягнуць неспрыяльныя наступствы для Банка;

уносяць прапановы па павышэнні эфектыўнасці дзейнасці Банка і сістэмы ўнутранага кантролю Банка.

Падраздзяленне ўнутранага аўдыту праводзіць праверку выканання ўсімі суб'ектамі ўстаноўленых працэсаў і працэдур, дае незалежную ацэнку адэкватнасці і эфектыўнасці сістэмы ўнутранага кантролю Банка, прапануе меры па яе ўдасканаленні.

Банк ажыццяўляе наступныя віды ўнутранага кантролю:

папярэдні кантроль носіць папярэдзальны характар, і папярэднічае здзяйсненню банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак). Мэта папярэдняга кантролю заключаецца ў прадухіленні незаконных дзеянняў, дзеянняў з перавышэннем паўнамоцтваў да фактычнага здзяйснення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) і мінімізацыі звязаных з гэтым рызык;

бягучы кантроль за банкаўскімі і іншымі аперацыямі (здзелкамі) і іншай дзейнасцю, выкананнем устаноўленых працэдур прыняцця рашэнняў па ажыццяўленню банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак), устаноўленага дакументаабароту ажыццяўляецца на працягу аперацыйнага дня Банка ў працэсе выканання работнікамі ўскладзеных на іх абавязкаў. Бягучы кантроль накіраваны на папярэджанне адхіленняў ад патрабаванняў заканадаўства, лакальных прававых актаў Банка, свочасовага і дакладнага адлюстравання банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак) у бухгалтарскім ўліку, забеспячэння мэтавага выкарыстання сродкаў і захаванасці маёмасці Банка;

наступны кантроль ажыццяўляецца пасля здзяйснення банкаўскіх і іншых аперацый (здзелак). У працэсе наступнага кантролю правяраецца абгрунтаванасць і правільнасць ажыццяўлення аперацый, адпаведнасць дакументаў устаноўленым формам і патрабаванням па іх афармленні, адпаведнасць выконваемых работнікамі функцый іх службовым абавязкам, аналізуецца размеркаванне абавязкаў паміж работнікамі, выяўляюцца прычынна-выніковыя сувязі парушэнняў і недахопаў і вызначаюцца магчымыя спосабы і меры па іх устараненню, карэктуюцца прагназуемыя паказчыкі.

Унутраны маніторынг сістэмы ўнутранага кантролю ажыццяўляецца ўсімі суб'ектамі сістэмы ўнутранага кантролю Банка ў рамках сваіх паўнамоцтваў.

Маніторынг сістэмы ўнутранага кантролю праводзіцца на пастаяннай аснове шляхам:

назірання за функцыянаваннем сістэмы ўнутранага кантролю Банка на ўсіх узроўнях кіравання ў мэтах ацэнкі ступені яе адпаведнасці маштабам і характару дзейнасці Банка;

выяўлення недахопаў і распрацоўкі прапаноў па ўдасканаленні сістэмы ўнутранага кантролю Банка;

кантралявання рэалізацыі прынятых кіраўнічых рашэнняў.

У мэтах каардынацыі і кантролю дзейнасці падраздзяленняў і (або) службовых асоб, якія ажыццяўляюць унутраны кантроль, у асобных падраздзяленнях Банка і па асобных напрамках дзейнасці (бізнес-лініям, бізнес-працэсам), арганізацыі распрацоўкі лакальных прававых актаў, якія рэгламентуюць палітыку, методыкі і працэдуры ажыццяўлення ўнутранага кантролю, забеспячэння складання кіраўніцкай справаздачнасці аб стане сістэмы ўнутранага кантролю і прадстаўлення яе на разгляд органаў кіравання Банка, аўдытарскага камітэта Банка назначана службовая асоба, адказная за ўнутраны кантроль у Банку, якая падпарадкоўваецца непасрэдна Старшыні Праўлення Банка, уваходзіць у склад аўдытарскага камітэта Банка і падсправаздачна Савету Дырэктараў Банка.